

Obsah

Úvodem	11
Ekonomie o službách: Od skepse k velkým očekáváním	12
Dvojí vymezení služeb u Adama Smitha	13
Kdo vytváří bohatství?	14
Mizí služby okamžikem poskytnutí?	16
První reflexe terciéru	17
V labyrintu typologií	19
Sociologie o službách: Od velkých očekávání ke skepsi	24
Teorie postindustriální společnosti	25
Optimismus společnosti služeb	26
Mylné předpoklady	27
Od průmyslu ke službám a zase zpět	29
Nenaplněná proroctví Daniela Bella	31
Co zakrývá ekonomizující pohled	33
1. ČÁST: Geneze služeb	37
Mnohost významů služby v bibli	39
Služba jako pastýřská moc	40
Služba bližnímu jako dar	42
Služba, která povyšuje a povznáší	43
Služba jako selektivní ochrana	44
Služba jako oddanost něčemu, co nás přesahuje	46
Služba, která ponižuje a udržuje v poddanství	47
Služba jako volba mezi blahem a zatracením	48
Předběžné shrnutí	49
Služba jako pastýřská moc	50
Raně moderní techniky ovládání populace	51

Úskalí pastýřské moci	52
Krize institucionálního programu	54
Každý pastýř je špatný	55
Služba bližnímu jako dar	57
Věřící jako věčný dlužník	57
Pouto daru a protidaru	58
Pomoc bližnímu z ekonomického hlediska	60
Pomoc neznámým jako dar trhu	61
Výhrady církve ke zbožnění trhu	62
Služba, která povyšuje a povznáší	63
Specifičnost evropského feudalismu	63
Náplň vazalského vztahu	65
Pouto osobní věrnosti	66
Patriarchální forma správy	67
Dva typy úřadů	68
Bludý kruh feudální správy	69
Služba jako selektivní ochrana	71
Historické formy klientelismu	72
Zrod klientelismu v antice	73
Renesance klientelismu po ústupu feudalismu	74
Klientelismus jako opora státní správy	76
Služba jako vláda nad druhými	79
Vládnutí ve státním zájmu	79
Veřejné blaho	82
Město jako vzor moderního státu	83
Panství vrchnosti jako zdroj státní moci	85
První sluha státu	86
Slabiny Foucaultova přístupu	87
Služba, která udržuje v podřízenosti	90
Různorodost služebnictva	91
Hierarchie služebného personálu	92
Životní podmínky služebnictva	93
Zabezpečení v nemoci a ve stáří	94
Námezdní poměr a jeho doplňky	95
Přežívání patriarchalismu	96

Právně zakotvená diskriminace	97
Výchova služebnictva	98
Omezené možnosti mobility	99
Problém sloužících	99
Ambivalentnost služebného postavení	100

Služba jako volba mezi blahem a zatracením 102

Trh versus plánování jako souboj dobra se zlem	103
Božské vlastnosti trhu	104
Vina státu za monopoly	105
Trh a prvky netržní	107
Tržní mýtus a způsoby jeho využití	108
Trojí význam trhu	109

Státní rezóna a tržní rezóna 112

Pastýřem sám sobě	113
Tržní populismus a legitimizace korporací	115
Státní rezóna a rezóna tržní	118
Privatizace síťových služeb	121
Dohled ve službách firem	123

Služby mezi státem a trhem 125

Management veřejných služeb	126
Úloha profesionálních manažerů	128
Orientace na měřitelné výstupy	129
Decentralizace	130
Důraz na konkurenci	130
Aktivizace zaměstnanců	131
Orientace na zákazníka	132
Vnitřní rozpory managementu veřejných služeb	133
Rehabilitace weberovské byrokracie	134
Firemní praktiky a duch veřejné správy	135

2. ČÁST: Struktura společnosti služeb

Sociální struktura postindustriální společnosti 139

Esping-Andersen o mnohotvárnosti oblasti služeb	140
Tři sociální světy služeb	142
Trojí historická podoba středních vrstev	143
Klientelismus a jeho zastírání	145

Klientelismus horních a tržní vztahy pro zbytek společnosti	146
Podoba služeb podle míry nerovnosti	146
Horní vrstvy společnosti služeb	148
Diskrétní elita jako zahálčivá třída	149
První sociologická teorie služeb	151
Pomocná elita jako služebná třída	153
Služby, které nelze odmítnout	154
Ve službě starých středních vrstev	157
Proměny ve složení služebnictva	157
Vývoj počtu sloužících v 19. století	158
Životní podmínky sloužících	159
Jejich pracovní náplň	160
Zdravotní a hygienické podmínky	161
Materiální situace sloužících	161
Přežívající paternalismus	162
Politická a právní diskriminace služebnictva	164
Morální výchova sloužících	165
Sociální mobilita služebnictva	166
Problémy s identitou	167
Podobnost s totálními institucemi	168
Samoobslužné nové střední vrstvy	171
Co zapříčinilo úbytek sloužících v domácnostech	172
Úvahy o konci služebnictva	173
Samoobslužné domácnosti	174
Kritika Gershunyho koncepce samoobslužných domácností	176
Samoobslužnost jako vynález organizované modernity	177
Mcdonaldizace společnosti služeb	178
Návrat služebníků	180
Důvody vzrůstu nabídky a poptávky v oblasti služeb	180
Modernizace služeb v domácnosti	182
Role státu při tvorbě služeb pro domácnost	183
Problematicnost dotování služeb v domácnosti	184
Nová móda služeb pro domácnost	186
Dolní vrstvy společnosti služeb	189
Kde hledat dolní vrstvy společnosti služeb	190

Jednoduché služby a migrační toky	191
Dva důvody zaměstnávání žen v domácnosti	192
V čem hledat podobnost se službami 19. století	194
Situace dolních vrstev a její percepce	195
Závěrem: Jaká budoucnost pro společnost služeb?	198
Osudy různých významů služeb	198
Jakou cestou se vydá společnost služeb?	201
Summary	204
Seznam literatury	205
Jmenný rejstřík	214